

Propylaia AS v/ Jan Gerhard Tindeland
(e-post)

Postadresse:

Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:

Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Anmodning om lovlighetskontroll av pkt. 2b i Haugesund kommunes alkoholpolitiske retningslinjer

Fylkesmannen har mottatt anmodning om lovlighetskontroll av pkt. 2 i Haugesund kommunes alkoholpolitiske retningslinjer. Fylkesmannen tar ikke saken opp til lovlighetskontroll av eget tiltak.

Vi viser til brev datert 31.3.2017 fra Propylaia AS ved Jan Tindeland og Leif-Harald Endresen, der det bes om at Fylkesmannen foretar lovlighetskontroll av pkt. 2b i Haugesund kommune sitt vedtak av 19.10.2016 om nye alkoholpolitiske retningslinjer for perioden 2016-2020. Pkt. 2 sammenholdt med pkt. 2b i de alkoholpolitiske retningslinjene lyder slik etter kommunestyrets vedtak i møte 19.10.2016:

2. Alminnelig skjenking av øl, vin og brennevin (gr. 1, 2 og 3)

Slik bevilling gis som hovedregel ikke når stedet er lagt til:

...

2b) Idrettshall/arenaer

- Skjenking tillates ikke den dagen idrett foregår.»

Slik saken er opplyst for Fylkesmannen foretok kommunen ny avstemning i forhold til de ulike delene og setningene i de alkoholpolitiske retningslinjene i møtet 19.10.2016, som følge av at det ble fremmet lovlighetsklage på saksbehandlingen i forbindelse med vedtagelse av retningslinjene i kommunestyremøtet 23.4.2016. Formuleringen i pkt. 2b er ny i forhold til de alkoholpolitiske retningslinjer som gjaldt i forrige fireårsperiode i kommunen.

I deres brev anføres det at den vedtatte formuleringen i pkt. 2b i de alkoholpolitiske retningslinjene er i strid med alkoholloven § 4-4, da nevnte lovbestemmelse etter deres syn ikke åpner for at skjenketiden innskrenkes i hele dager. Det anføres at hensynet til Propylaia's rettssikkerhet taler for at lovlighetskontroll bør gjennomføres og at åpenbart ulovlige vedtak ikke bør bli stående. Det anmodes også om at det fattes vedtak om utsatt iverksettelse av kommunens vedtak. Det går for øvrig frem av lovlighetsklagen at Propylaia AS har fått skjenkebevilling i henhold til de nye alkoholpolitiske retningslinjene. Etter hva Fylkesmannen er kjent med ble ikke dette vedtaket om skjenkebevilling påklaget. Vi viser til lovlighetsklagen i sin helhet.

Fylkesmannen er kjent med at Propylaia AS også har sendt en henvendelse til Haugesund kommune om dette temaet. Henvendelsen ble besvart av kommunen i brev datert 3.4.2017, der med henvisning til pkt. 2b i de alkoholpolitiske retningslinjene uttales følgende:

«Flertallet i Bystyret har gjennom dette valgt å innskrenke muligheten for skjenking på Haugesund stadion de dagene det foregår idrett.

Eventuelle brudd på dette vil bli håndhevet etter alkoholloven kapittel 10. Dette gjelder også i den perioden hvor saken er til behandling hos Fylkesmannen.»

Fylkesmannens merknader:

Fylkesmannen bemerker at vår kompetanse (delegert fra departementet) til å foreta lovlighetskontroll av eget initiativ fremgår av kommuneloven § 59 nr. 5.

Av forarbeidene til bestemmelsen fremgår det at ordningen med lovlighetskontroll av eget initiativ etter nr. 5 ikke skal benyttes til å gjennomføre en automatisk legalitetskontroll (Ot.prp. nr. 43 (1991-1992) s. 202. Det bør herske usikkerhet ved en avgjørelses gyldighet før kompetansen til lovlighetskontroll av eget tiltak benyttes. Det vil være opp til Fylkesmannens skjønn å vurdere om en sak skal tas opp til kontroll eller ikke etter kl. § 59 nr. 5. Departementet har i veilederen til lovbestemmelsen gitt klart uttrykk for at det ikke foreligger en rettighet for den enkelte til å få sin sak vurdert, verken etter muntlig eller skriftlig anmodning.

Slik Fylkesmannen ser det hefter det ikke slik usikkerhet ved kommunens vedtagelse av pkt. 2b i de alkoholpolitiske retningslinjene at det er grunnlag for å foreta en formell lovlighetskontroll av kommunens avgjørelse.

Vi viser generelt til at kommunen står forholdsvis fritt i forhold til å utforme sin egen alkoholpolitikk innenfor rammen av alkoholloven. De store linjene i kommunens alkoholpolitikk nedfelles i de alkoholpolitiske retningslinjene der de ulike prioriteringene foretas. Vedtakelse av de alkoholpolitiske retningslinjer skal videre bidra til at like skjenkesaker i kommunen behandles likt.

Kommunen bestemmer langt på vei hvor streng eller liberal den vil være i forhold til f.eks. innvilgelse av skjenkebevillinger, jf. her alkoholloven § 1-7a som opplister en rekke hensyn som kan vektlegges i den sammenheng, bl.a. stedets karakter, beliggenhet, målgruppe m.v. Alkoholloven åpner bl.a. for at en kommune kan bestemme at det av hensyn til barn og unge eller idretten ikke skal gis skjenkebevillinger til lokaler i tilknytning til idrettshaller/-arenaer. Haugesund kommune har vedtatt at det som hovedregel ikke skal gis skjenkebevilling når skjenkestedet er lagt til idrettshaller/-arenaer. Når alkoholloven åpner for at kommuner kan bestemme at det i det hele tatt ikke skal gis skjenkebevillinger til idrettshaller/-arenaer, så vil det ut fra et mer til det mindre resonnement måtte aksepteres at kommunen oppstiller strenge vilkår for utøvelse av en skjenkebevilling dersom kommunen likevel velger å gi bevilling til skjenkestet i en idrettsarena. Skjenkestet lokalisert på idrettsarenaer kan etter vårt syn ikke uten videre sammenlignes med tradisjonelle skjenkesteder. Vi viser for øvrig til alkoholloven § 4-3 der det legges til grunn at det kan settes vilkår i bevillingen i samsvar med alminnelige forvaltningsrettslige regler.

Da vi i denne saken ikke mener det er grunnlag for å foreta lovlighetskontroll, går vi ikke nærmere inn på de øvrige forholdene som tas opp i deres brev.

Fylkesmannens konklusjon:

Fylkesmannen tar ikke Haugesund kommunes vedtak av 19.10.2016 opp til lovlighetskontroll.

Denne beslutningen er ikke et enkeltvedtak som kan påklages.

Lone Merethe Solheim
avdelingsdirektør

Øyvind Heimlund-Lahn
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Øyvind Heimlund-Lahn/Knut Middelthon
Saksbehandler telefon: 51 56 87 23
E-post: fmroola@fylkesmannen.no

Kopi til:
Haugesund kommune